

บทที่ 4

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง อาจเริ่มต้นดำเนินการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จากแนวคิด มาตรฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน แต่เพื่อให้การดำเนินการสงเคราะห์ผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีทิศทาง จึงได้กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนาในการดำเนินการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานดังตารางที่ 1 โดยได้กำหนดความหมายของตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนาดังนี้

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่ตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีพของผู้สูงอายุ เพื่อกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดบริการหรือสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่มีการพัฒนากระตือรือร้นการให้บริการหรือสวัสดิการสูงขึ้น หรือก้าวหน้ามากกว่ามาตรฐานตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะกระทำ หรือเลือกทำตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

ตารางที่ 1

กำหนดตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา ของมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

ที่	ประเภทมาตรฐาน	ประเภทผู้สูงอายุ	
		พึ่งตนเองได้	พึ่งตนเองไม่ได้
1.	มาตรฐานด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล		
1.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		
1.1.1	จัดให้มีบริการให้คำแนะนำ ประเมิน หรือให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ และโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ผู้สูงอายุ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓
1.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
1.2.1	จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓

มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

ที่	ประเภทมาตรฐาน	ประเภทผู้สูงอายุ	
		พึ่งตนเองได้	พึ่งตนเองไม่ได้
2.	มาตรฐานตัวชี้วัดด้านรายได้		
2.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		
2.1.1	จัดให้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุตามจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนด และในจำนวนผู้สูงอายุเท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมจากหน่วยงานที่ถ่ายโอน		✓
2.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
2.2.1	จัดให้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด โดยมีจำนวนผู้สูงอายุมากกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิมจากหน่วยงานที่ถ่ายโอน		✓
2.2.2	จัดให้มีการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ		✓
2.2.3	จัดให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ		✓
2.2.4	สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน	✓	✓
2.2.5	จัดให้มีบริการส่วนลดในรายการต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งวัฒนธรรมทางท้องถิ่น	✓	✓
3.	มาตรฐานด้านที่พักอาศัย		
3.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		
3.1.1	จัดหาหรือประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้บริการเครื่องนุ่งห่มและที่พักอาศัยแก่ผู้สูงอายุที่พึ่งตนเองไม่ได้ตามความจำเป็น		✓
3.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
3.2.1	จัดให้มีบริการตรวจที่พักอาศัยให้ถูกสุขลักษณะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓
3.2.2	จัดให้มีบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุ		✓
3.2.3	จัดให้มีศูนย์บริการผู้สูงอายุโดยการเสียค่าใช้จ่าย	✓	
4.	มาตรฐานด้านนันทนาการ		
4.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		
4.1.1	จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการในวันสำคัญ	✓	✓

ที่	ประเภทมาตรฐาน	ประเภทผู้สูงอายุ	
		พึ่งตนเองได้	พึ่งตนเองไม่ได้
4.1.2	จัดให้มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้สูงอายุในรูปของกลุ่ม ชมรม หรือสมาคมผู้สูงอายุ	✓	✓
4.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
4.2.1	จัดให้มีศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน	✓	✓
4.2.2	จัดให้มีสโมสรผู้สูงอายุ	✓	✓
4.2.3	จัดให้มีการบริการทัศนศึกษาตามความสนใจ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ทางศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวนอกสถานที่ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓
5.	มาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง		
5.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		
5.1.1	จัดให้มีศูนย์บริการทางสังคมแก่ผู้สูงอายุ (ศูนย์สงเคราะห์ราษฎร ประจำหมู่บ้าน : ตามภารกิจการถ่ายโอน)	✓	✓
5.1.2	ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามที่ กฎหมายกำหนดได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี		✓
5.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
5.2.1	จัดให้มีบริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	✓	✓
5.2.2	จัดให้มีบริการด้านศาสนกิจ	✓	✓
5.2.3	จัดให้มีบริการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นๆ อาทิ ทางเดิน ทางเท้า ห้องน้ำ เป็นต้น	✓	✓
5.2.4	จัดให้มีการส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ดูแล ผู้สูงอายุเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์	✓	✓
5.2.5	จัดให้มีการส่งเสริมค่านิยมในการอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ	✓	✓
5.2.6	จัดให้มีการรณรงค์ให้คนในครอบครัว และชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ	✓	✓
5.2.7	จัดให้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่องจนวาระสุดท้ายของชีวิต	✓	✓

มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ

ที่	ประเภทมาตรฐาน	ประเภทผู้สูงอายุ	
		พึ่งตนเองได้	พึ่งตนเองไม่ได้
6.	มาตรฐานด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน		
6.1	ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน (ไม่มี)		
6.2	ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา		
6.2.1	จัดให้มีบริการชุมชนเคลื่อนที่ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓	✓
6.2.2	จัดให้มีบริการกิจกรรมอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓	✓
6.2.3	จัดให้มีศูนย์บริการชุมชนเอนกประสงค์แก่ผู้สูงอายุ	✓	✓
6.2.4	สร้างเครือข่ายผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนและกับชุมชนใกล้เคียง		✓
6.2.5	จัดให้มีบริการแม่บ้าน โดยการจัดส่งแม่บ้านไปช่วยเหลือผู้สูงอายุในการทำงานบ้านต่าง ๆ		✓